

FOTO: BAS VAN RIJZEWIJK

Alles ademt plastic

“De omvang van het plasticvraagstuk is veel en veel groter dan menigeen denkt”, beklemtoont Maria Westerbos, directeur van Plastic Soup Foundation. “Plasticdeeltjes zitten in de lucht, in het water, in plankton, in ons lichaam, in het ongeboren kind. Het is overal. Zo erg is het. We ademen, eten en drinken elke dag plastic.”

7 Wind werkt

In zijn nieuwe boek laat Nederlands windexpert Chris Westra zien dat windmolens op zee in principe de hele wereld van energie voorzien. Sleutelwoorden zijn waterstof, opslag in zouttavernes en transport via bestaande gasleidingen.

16 Klimaat niet gediend met verkoop van gebakken lucht

Het verhandelen van emissierechten neemt de komende jaren een hoge vlucht. Alleen dreigt dit uit te lopen op windhandel. Wat moet er anders zodat carbon credits daadwerkelijk de CO₂-concentratie doen dalen?

Jan Berend Stuut

18 Woestijnstof: aanjager en afremmer klimaatverandering

Woestijnstof speelt een veel grotere rol in ons klimaat dan tot voor kort werd verondersteld. Het stof isoleert en reflecteert. Daarnaast daalt het neer als mest in de oceanen. De gevolgen voor het klimaat zijn ingrijpend.

30 Zonnepanelen van superieure kwaliteit

Licht, PFAS-vrij, low carbon en circulair. Dát zijn de vier toverwoorden waarmee Solarge de markt van zonnepanelen wil veranderen. Het bedrijf investeert 10 miljoen euro in een fabriek die nog dit jaar in bedrijf komt.

MAURITS GROEN
HOOFDREDACTEUR

12 Data vliegwiel voor duurzame bedrijfsvoering

Digitalisering heeft de afgelopen paar jaar een hoge vlucht genomen. Gelukkig maar, want het is een noodzakelijke voorloper van duurzame transformatie.

14 Stralende toekomst

De ontdekking van radioactiviteit en atoomsplijting bracht onbegrensd optimisme én pessimisme voort. Een terugblik op een manisch-depressieve eeuw nu dat kernenergie opnieuw volop in de schijnwerpers staat.

22 Waterstofstaal lonkt

De enige uitweg voor het schadelijke stoffen spuiende Tata Steel lijkt de route naar staal produceren op basis van waterstof. Een recent plan stippelt de route uit. Maar hoe dan?

26 Bio-LNG onmisbare schakel in verduurzaming transportmix

De eerste bio-LNG fabriek in Nederland is sinds afgelopen najaar een feit.

32 Wereldwijd energieverbruik kan eenvoudig met 10% omlaag

Maar liefst 45% van de wereldwijd beschikbare energie wordt verbruikt door elektrische motorsystemen. Hier ligt een enorm besparingspotentieel.

En verder

10 Frituurvet omzetten in biodiesel

11 Column
Wondermiddel
Siem Haffmans

20 Korte berichten

25 Korte berichten

28 Column
Draaiboek

Jaap Jelle Feenstra

29 Korte berichten

34 Hou warmte buiten met wit dak

35 Korte berichten

Pas op voor overdosis

Voor het eerst heeft Nederland een Minister voor Klimaat. Klimaatminister Rob Jetten – bekwaam, deskundig, gedreven en ook nog eens aimabel – beschikt bovendien over een flink budget: € 35 miljard. Dat is ineens heel veel geld voor een onderwerp dat nog slechts luttele jaren geleden niet eens op de agenda stond.

De grote vraag is natuurlijk: waaraan gaat dat geld besteed worden? Want zoals haastige spoed zelden goed is, zo is een grote zak geld in combinatie met torenhoge verwachtingen een riskante combinatie. Zo kun je bijvoorbeeld heel wat miljarden aan investeringen 'kwijt' in het isoleren van het woningbestand, maar dat is vaak zorgvuldig maatwerk waar veel tijd mee heen gaat. Dankzij de sterk gedaalde kosten van wind op zee kun je daar als Klimaatminister ook niet snel even wat miljarden in 'kwijt'.

En ja, dan liggen onder het motto 'grote stappen, snel thuis' al snel miljarden-uitgaven voor de hand. Neem het subsidiëren van grote vervuilers voor het realiseren van CCS ('carbon capture & storage', de chique afstandelijke term voor het dumpen van CO₂ onder de zeebodem). Met één of twee handtekeningen kun je zo al snel een paar miljard euro kwijttraken. Of belastinggeld weggeven om bedrijven zo gek te krijgen om in Nederland kerncentrales te gaan bouwen. Op eigen risico durft geen bedrijf zich daar namelijk aan te wagen – wat veelzeggend is. Dan ben je ook al snel de € 5 miljard armer die het Regeerakkoord daar ook al echt voor heeft gereserveerd. Voor je het weet fungeert die € 35 miljard, doordat nu ineens enorm veel geld te snel uitgegeven wordt, als overdosis.

'Veel geld in combinatie met torenhoge verwachtingen is een riskante combinatie'

U begrijpt: dit is een pleidooi voor pragmatisch maatwerk. Nederland bārst werkelijk van de duurzame initiatieven. Vaak worden die als start-up bijna doodgeknuffeld om vervolgens als scale-up vaak ten onder te gaan in de 'valley of death'. Gewoon omdat ze in die cruciale doorgroefase te weinig steun kunnen vinden. En dan bedoel ik niet alleen investeringen en leningen, maar ook passende regelgeving en professionele specialistische ondersteuning: een uitvinder is niet altijd tegelijk een uitblikker in management, juristerij, boekhouden, HR, logistiek etc.). RVO, de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland, doet goed werk, maar kan een nog veel belangrijker rol spelen. Op een geheel andere manier geldt dat ook voor organisaties als Milieu Centraal en SMK (voorheen Stichting Milieukeur geheten). Samen zouden ze niet alleen voor het klimaat kunnen bijdragen aan een zinvolle besteding van die € 35 miljard, maar ook maatschappelijk: innovatie, werkgelegenheid, maatschappelijke cohesie.

Minister Jetten is aan zet. Het is een ongehoord pittige klus, maar eentje die hij aankan!